

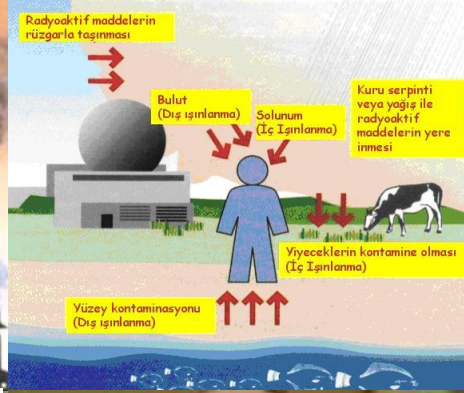
TEMEL ÇEVRE BİLİNCİ EĞİTİMİ

ÇEVRE

Bir kuruluşun faaliyetlerini içinde yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, belirli bir ortamdaki bitki ve hayvan topluluğu, insan ve bunlar arasındaki faaliyetleri içine alan ortamdır.

İnsanın yeryüzündeki faaliyetleri çevre sorunlarına neden olmaktadır. Teknolojik gelişmeler bir yandan hayatımızı kolaylaştırırken, bir yandan da sağlığımızı tehdit etmektedir.

ÇEVRE BOYUTU

Bir kuruluşun çevre ile etkileşime girebilen faaliyetlerinin, ürünlerinin veya hizmetlerinin bir elemanı.

Not - Önemli çevre boyutu, önemli bir çevresel etkiye sahiptir veya sahip olabilir.

ÇEVRE İÇİN TEHLİKELER

- Sera Etkisi-Küresel Isınma
- Kaynakların israfı
- Doğal ekolojik dengenin bozulması
- İnsan sağlığına olumsuz etki
- Ozon tabakasında delinme
- Hayvan ve bitki türlerinde azalma
- Ekolojik dengede bozulma
- Asit yağmurları
- Su kirliliği
- Toprak kirliliği
- Doğal kaynakların tükenmesi

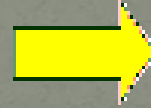
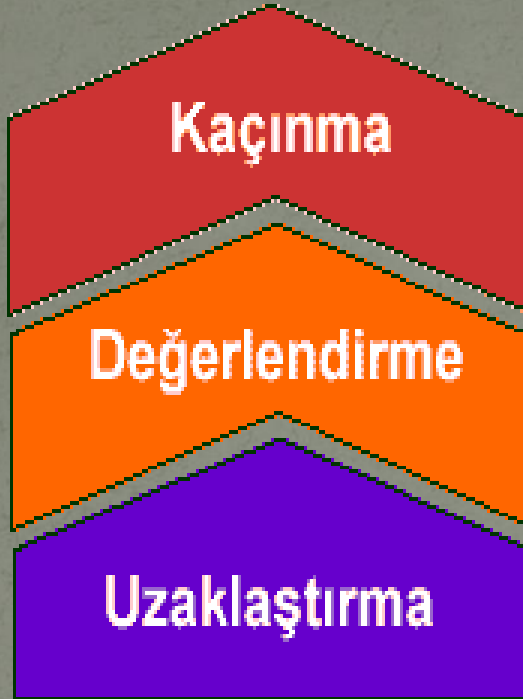

ATIK

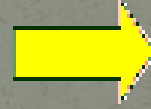
Çevrede başkalaşmaya yol açacak miktarda çevreye boşaltılan katı, sıvı, gaz ya da radyoaktif istenmeyen her türlü madde

ATIK YÖNETİMİ

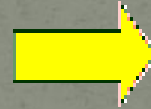
Atığın kaynağında; özelliğine göre ayrılması, toplanması, geçici depolanması, geri kazanılması, taşınması, bertarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü işlemleridir.

Çevre ve İnsan Sağlığına Zararın ve Atık Miktarının Azaltılması

İkincil Hammadde veya Enerji Olarak Yararlanma

Nihai Bertaraf; Sürekli ve Zararsız Olarak Uzaklaştırma

ATIKLAR

KATI ATIK

Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı maddeler ve arıtma çamuru

EVSEL KATI ATIK (ÇÖP)

Günlük faaliyetler sonucunda konutlarda oluşan ve düzenli olarak uzaklaştırılması gerekli olan katı atıklardır.

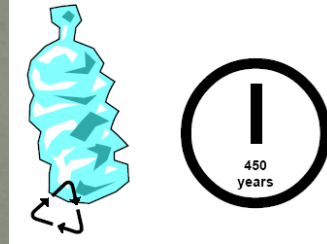
Yiyecek atıkları, kağıt, karton, plastik, ısınma atıkları (kül), kırılan eşyalar (porselen vb.), eskiyen ve kullanılmayacak durumdaki eşyalar (tekstil, ayakkabı, ev eşyaları vb.)

Katı Atıklar

- Plastik

- Metal

- Cam

- Kağıt

Sizce hangi tür atıklar geri kazanılabilir?

Kağıt ve Karton

Cam

Plastik

Tekstil

Metal

Kauçuk ve Lastik

Tahta

Bahçe Atıkları

Uygun Atık Yağlar

GERİ KAZANIMIN ÖNEMİ

Cam, plastik, seramik, tuğla, kağıt, çelik, alüminyum, çok büyük enerji ile elde edilir ve doğada 10-4000 yıl kadar bozulmadan kalabilirler.

Bunları, yeniden kullanıma kazandırmakla önemli miktarda enerji tasarrufu sağlanmış olur.

1 ton kullanılmış kağıdın geri kazanılması ile

1- 4100 kwh (1 ailenin yıllık tüketimi) enerji tasarrufu yapılmış olur.

(17 büyük ağaç=35 orta boy ağaç= 55 ağaç =1 ton kağıt)

2- Bir evin yıllık kullanımı kadar su tasarrufu sağlar

Enerji kullanımı ;

Cam	Hammadde işleyerek 1500 °	Geri kazanım enerji tasarrufu	%33
Alüminyum	Hammadde işleyerek 650-760 °	Geri kazanım enerji tasarrufu	%75
Plastik	Hammadde işleyerek	Geri kazanım enerji tasarrufu	%33
Kağıt	Hammadde işleyerek	Geri kazanım enerji tasarrufu	%64

GERİ KAZANIM İLE,

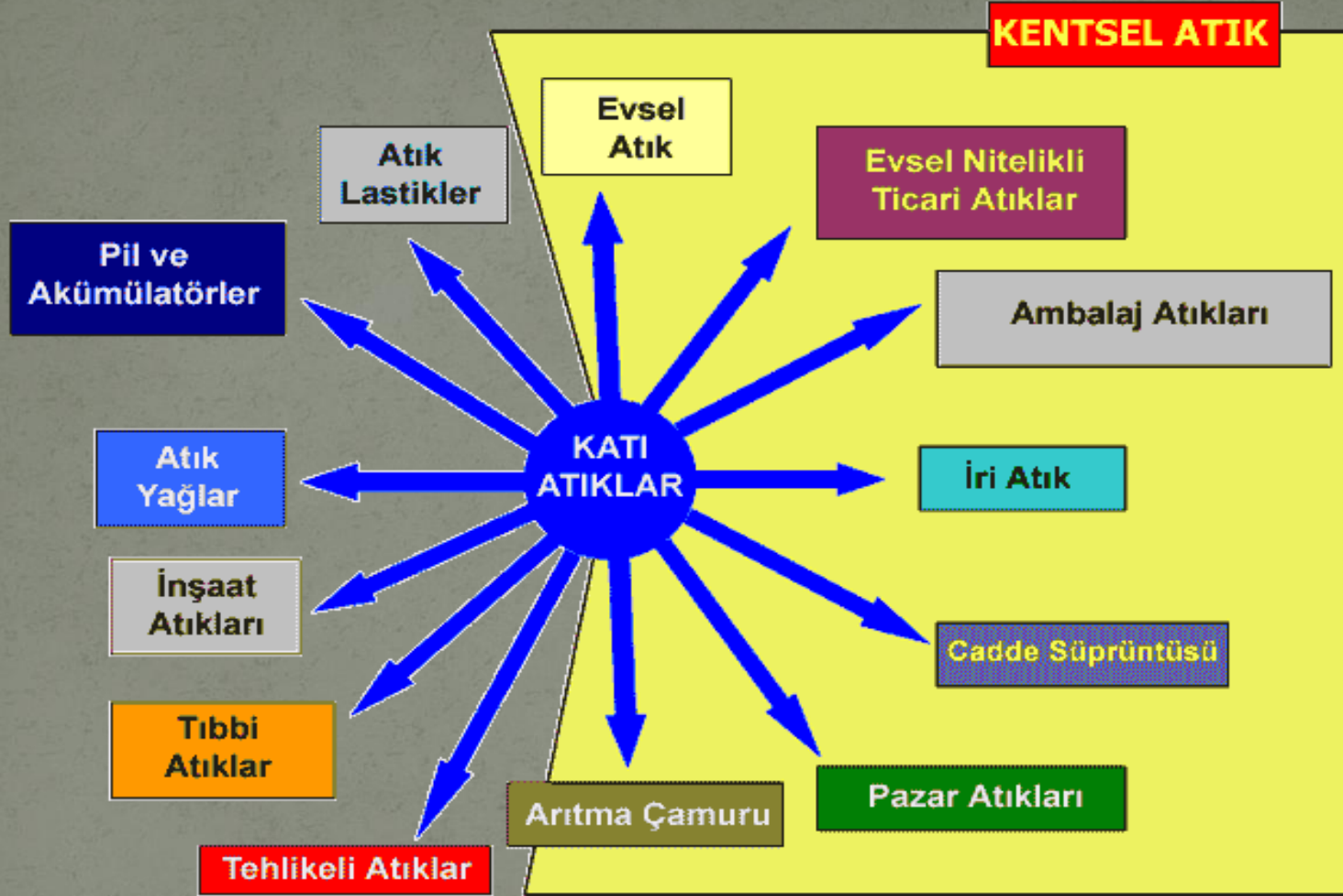

Doğal kaynaklarımız korunur

Enerji tasarrufu sağlanır

Ekonomiye katkı sağlanır

Çöp sahasına giden atık miktarı azalır

TEHLİKELİ ATIKLAR

YAĞHANE

YAKIŞMA YERLERİNDE
KULLANILAN YAKITLARIN
KAYBI VE ÇÖPÜNE DİKKAT
YAKIŞMA YERLERİNDE
KULLANILAN YAKITLARIN
KAYBI VE ÇÖPÜNE DİKKAT

ÖNCE GÜVENLİK
YERLERE
SİGARA VE ÇÖP
ATMAYIN

TÜ 30

T 46

80 N-90

21/08/2007

EVSE
ATIK

ATIK

Evsel
Endüstriyel

ATIĞIN KAYNAKTA AZALTIMI

İdari Teknik
Tedbirler

Evsel
Endüstriyel

Belediye

Evsel Tehlikeli Endüstriyel Atıklar
İnert Atıklar
Tehlikeli Atıklar

Lisanslı Geri
Kazanım Tesisleri

Lisanslı Bertaraf Tesisi

İZAYDAŞ

Prosedürler

TIBBİ ATIK

Sağlık ünitelerinden kaynaklanan patolojik ve patolojik olmayan, enfekte, kimyasal ve farmasotik atıklar ile kesici-delici malzemeler ve sıkıştırılmış kaplar.

ATIK YAĞA

Kullanılmış taşıt yağları, endüstriyel yağlar, özel müstahzarlar (kalınlaştırıcı, koruyucu, temizleyici vb.) ve kontamine olmuş yağ ürünleri.

ATIK YAĞLAR

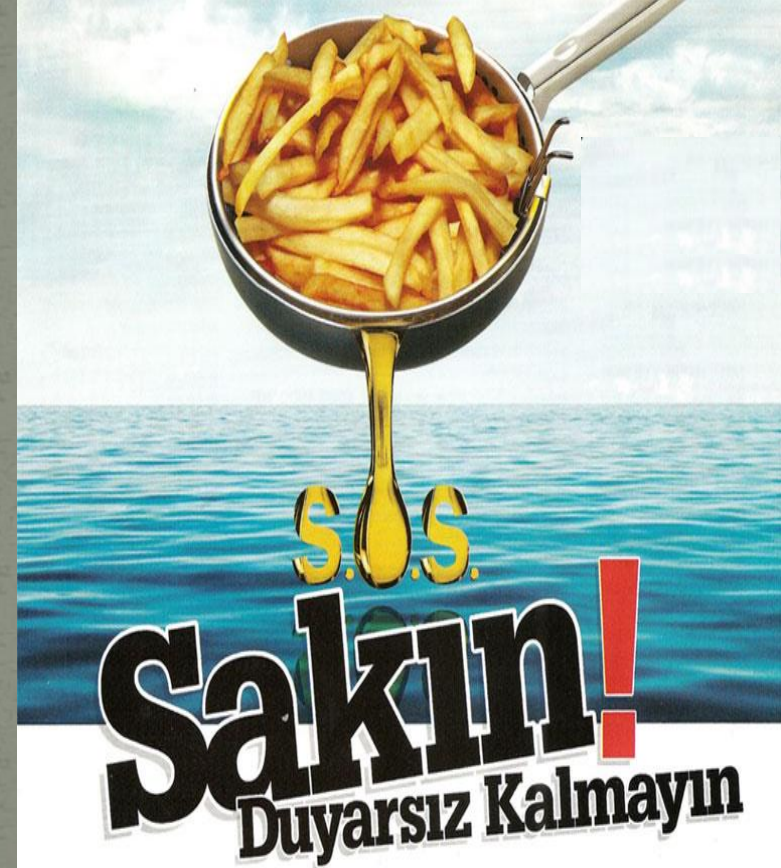
ATIK MOTOR YAĞLARI

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR

Kullanılmış bitkisel yağlar (kızartma yağları), evsel atıklardan ve kanalizasyon sisteminden ayrı olarak toplanması, taşınması, geri kazanımı gerekmektedir.

Bu atıklar “*Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği*” ne tabidir ve ayrı toplanarak geri kazanımı esastır.

Lavabodan dökülen 1 litre bitkisel atık yağ, 1 milyon litre suyu kirletmektedir ve yeraltı su kaynaklarına sızarak doğal yaşamın dengesini bozmaktadır. Bitkisel atık yağlar, atık su toplama sistemlerinde (kanalizasyon ve kollektör) daralma ve tıkanmalara neden olmakta, denizlerde denizanası oluşumunu artırarak çevre kirliliğini hızlandırmaktadır.

Temiz bir çevre, yaşanılır bir dünya için
yaşam mucizesi suyumuzu kirletmeyelim
Bitkisel atık yağlarınızı lütfen lavabolara dökmeyiniz!..

ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER

Yeniden kullanılabilir durumda olmayan, evsel atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, bertaraf edilmesi gereken kullanılmış pil ve akümülatörlerdir.

Bu atıklarda tehlikeli atık sınıfına girdiği için ayrı olarak toplanıp bertaraf edilmesi gerekmektedir. Bu atıklar “*Atık Pil ve Akümülatörleri Kontrolü Yönetmeliği*” ne tabidir ve evsel atıklarla beraber toplanması yasaktır.

ATIK PİLLER

ATIK PİLLERİ NE YAPMALI / NE YAPMAMALIZ!

1 Evsel Atıklardan Ayrıştırılmalı

2 Geri Dönüşüm Kutusuna Atılmalı

3 Denize Atılmamalı

4 Ateşe Atılmamalı

5 Gömülmemeli

Atık Piller Evsel Atıklardan Ayrı Toplanmalıdır

Atık pillerin içindeki bazı maddeleri geri kazanmak ve bu şekilde çevre korunmasına katkıda bulunmak mümkündür.

Kullanılmış pilleri size en yakın yerdeki atık pil toplama kutusuna atınız.

Kullanılmış pilleri lütfen
ÇÖPE ATMAYINIZ

Çevreyi koruyalım ve gelecek kuşaklara
daha temiz bir TÜRKİYE bırakalım

Hayatımızı Kolaylaştıran Pil

ATIK AKÜMÜLATÖRLER NE YAPILMALI!

Sızdırmaz tavalarda içinde, yağmura korunaklı bir şekilde geçici olarak depolanır.

Yeni akü alınırken satıcıya teslim edilir veya atık akü toplayan yetkili kuruluşlara verilir.

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER

Lastikler araç altından söküldükten sonra ya "kullanılmış lastik" ya da "ömrünü tamamlamış lastik" olurlar.

Lastiklerin diş derinliği belirli bir milimetreye düştüğü zaman lastiklerin araç altında kullanımını tehlikelidir. Fakat bazı lastikler araç altından söküldükten sonra, kaplanarak yeniden araç altında kullanıma uygun hale getirilebilir.

Kaplamaya uygun olmayan ve ömrünü tamamlamış lastik statüsünde değerlendirebileceğimiz lastikler, ya enerji geri kazanımı veya malzeme geri dönüşümü için kullanılırlar.

Bu tür lastikler her ne sebeple olur ise olsun kesinlikle vadi veya çukurlara gömülmemelidir.

Her yıl Türkiye'de yaklaşık olarak 180.000 ton lastik ömrünü tamamlamış lastik oluştuğu için bu lastiklerin geri kazanım/geri dönüşümünün sağlanması çok önemlidir.

Yeni lastik satın alınması durumunda, kullanılmaktan vazgeçilen lastiklerin ücretsiz olarak satın alınan bayiine iade edilmesi gerekmektedir. Kullanılmış lastiklerin bunun dışında bir yöntemle ortadan kaldırılmaya çalışılması yasaktır.

Yeni bir lastik ile değiştirilmiş veya “Ömrünü Tamamlamış Lastik”
olarak araçtan sökülmüş lastik

Kaplama işlemi
(eđer kaplanabiliyorsa)

(Eđer
kaplanamıyor
ise)

Malzeme Geri Dönüşüm
(Granül, toz v.s.)

Enerji Geri Kazanım
(Çimento)

Proliz

Kullanım sonrası Ömrünü Tamamlamış Lastik

TEHLİKESİZ ATIKLAR

Tehlikesiz atık: Karışık metal atıklarının oluşturduğu hurdalar, ahşap atıkları, kırılmış seramikler veya tuğlalar, kırılmış pencere camları, toprak ve taşlar sayılabilir.

Sanayi tesislerinde büyük hacimde oluşabilen tehlikesiz atıklar, hurda malzemelerdir. Hurda çeşitleri; çelik hurdası ve paslanmaz çeşitleri, demir hurdası ve çeşitleri, sac hurdası ve çeşitleri, alüminyum hurdası ve çeşitleri, bakır hurdası ve çeşitleri, krom hurdası ve nikel hurdası, plastik hurdası, kağıt hurdası, çinko hurdası, kablo hurdasıdır.

TEHLİKESİZ ATIKLAR

Yapılan araştırmalara göre, metallerin geri kazanılması için harcanan enerji, metallerin madenlerden çıkartılması için gereken enerjiden çok daha azdır.

	Cevherden	Geri Kazanılmış Metalden
1 ton alüminyum yapmak için gereken enerji	1	0,04
Bakır elde etmek için gereken enerji	1	0,13
Demir/elik elde etmek için gereken enerji	1	0,19

TEHLİKESİZ ATIKLAR

Atıkların ayrı toplanması için uygun sahanın oluşturulması

Atıkların Kaynağında Ayırıştırılması

Tehlikesiz atık geri kazanım lisanslı firma

İkincil malzemelerden yapılmış ürün

GÖRÜNTÜ VE TİTREŞİM

GÜRÜLTÜ

İstenmeyen ses biçiminde tanımlanır.

ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ

Ulaşım araçları, kara yolu trafiği, demir yolu trafiği, hava yolu trafiği, deniz yolu trafiği, açık alanda kullanılan teçhizat, şantiye alanları, sanayi tesisleri, atölye, imalathane, işyerleri ve benzeri ile rekreasyon ve eğlence yerlerinden çevreye (dışarıya) yayılan, istenmeyen veya zararlı açık hava seslerinin bütünü ile yapı içindeki mekanik sistemler ve diğer kaynaklardan doğan ve diğer bir mekan içinde bulunan insanları olumsuz etkileyen yapı içi gürültüleri,

GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Yapısal nedenlere bağlı
Beklenilmeyen nedenlere bağlı

ÖNLEMLER

- *Gürültü kaynaklarının belirlenmesi ve Sürekli İzleme
- *Gürültü ve titreşim absorpsiyonu-izolasyonu
- *Gürültü Haritası çıkarma
- *Uygun koruyucu donanım kullanımı

TOPRAK KİRLİLİĞİ

Yağ, kimyasal maddeler, ağır metaller, radyoaktivite, gübre, tarım ilaçları ile kirlenme Yer altı depoları veya yer üstü faaliyetlerden kirlenme

ÖNLEMLER

- Kimyasal madde kullanımının izlenmesi
- Toprak kirlenmesini izleme
- Faaliyetleri kontrol ederek toprak kirlenmesini engelleme

HAVA KİRLİLİĞİ

Doğrudan veya dolaylı olarak insanlar tarafından dış havaya bırakılan ve insan sağlığı üzerinde ve/veya bütün olarak çevre üzerinde muhtemel zararlı etkileri olan her türlü madde

ÖNLEMLER

- Yanma verimliliğinin izlenmesi
- Yakıt sarfiyatının izlenmesi
- Enerji tasarrufu
- Hava kirliliği izleme (NO_x , partikül, SO_2)
- Faaliyetleri kontrol ederek zararlı emisyonu önleme

Açıkta depolanan yığma malzeme:

Açıkta depolanan yığma malzeme, hava kalitesi standartlarını sağlamak şartıyla açıkta depolanabilir. Bu amaçla;

Araziye rüzgarı kesici levhalar yerleştirir, duvar örülür veya rüzgarı kesici ağaçlar dikilir,

Taşıyıcıların ve bunların birbiri üzerine malzeme boşalttığı bağlantı kısımlarının üstü kapatılır,

Tesis İçi Yolların Durumu

Tesis içi yollar hava kalitesini olumsuz yönde etkiliyorsa yolların bitümlü kaplama malzemeleri, beton veya benzeri malzemelerle kaplanması, düzenli olarak temizlenmesi veya toz bağlayan maddelerle muameleye tabi tutulması gereklidir.

SU KİRLİLİĞİ

Kanalizasyon bulunmayan ve 84 kişiden fazla nüfusa sahip yerlerde atık sular için arıtma tesisi yapılmalıdır.

84 kişiden az nüfuslu yerlerde sızdırmaz fosseptik yapılarak atık sular toplanmalıdır. Fosseptik ilgili belediyeye vidanjör ile boşalttırılmalıdır.

SU KİRLİLİĞİ

Sıvı atıkların sularda oluşturduğu kirlilik ve etkileri:

Fiziksel Etkiler: Suyun sıcaklık, tat, koku gibi özellikleri değişir. Yüksek sıcaklıktaki fabrika suları nehirlere bırakıldığında nehirlerin sıcaklığını yükseltir. Sıcaklığı artan suyun oksijen miktarı azalır ve ekolojik denge bozulur.

Kimyasal Etkiler: Kurşun, civa gibi metaller suda birikir. Organik ve inorganik maddeler sularda birikir.

Biyolojik Etkiler: Organik atıkların etkisiyle su kaynaklarında üreyen algler, bakteriler ve küfler oluşur. Bunlar da sulardaki oksijeni azaltırlar.

Teşekkürler...